

Ecologische quickscan

Dorpsstraat/Eendvogelstraat Heinkenszand

Project 23109002

08 maart 2011

Definitief

Opdrachtgever:

R&B Wonen
Dhr. P.M. de Graaf
Postbus 30
4450 AA Heinkenszand

Opgesteld door:

Sagro Milieu Advies Zeeland B.V.

Auteur:

ir. D.J. Nijsten

Telefoon:

0113-352 222

Autorisatie:

ir. R. van de Woestijne,
Manager SMA Zeeland B.V.

Ecologische Quicksan

Heinkenszand

'Voormalige Emté-locatie'

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	3
Samenvatting	4
1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Doel	5
1.3 Locatie	5
1.4 Foto's van de locatie	7
1.5 Werkwijze	8
2 Bureauonderzoek - wettelijk kader	9
2.1 Gebiedsbescherming	9
2.2 Soortenbescherming	13
3 Bureauonderzoek - waarnemingen.....	16
3.1 Natuurloket	16
3.2 Waarneming.nl	19
4 Veldinspectie.....	21
4.1 Flora	21
4.2 Amfibieën en vissen	23
4.3 Broedvogels	23
4.4 Zoogdieren	24
5 Advies	27

Samenvatting

In het kader van de voorgenomen herontwikkeling van de 'voormalige Emte-locatie' op de hoek Dorpsstraat/Eendvogelstraat is door R&B Wonen opdracht verleend aan SMA Zeeland B.V. voor het uitvoeren van een verkennend onderzoek naar lokale natuurwaarden in de vorm van een ecologische quickscan. Het onderzoeksgebied betreft de kadastrale percelen AH3807, AH3808, AH4628, AH4629, AH4340 en AH2685.

Bij ruimtelijke ingrepen moet worden nagegaan of deze mogelijk nadelige effecten hebben op de aanwezige natuurwaarden. Met behulp van deze ecologische quickscan wordt een eerste inschatting gemaakt van de mogelijke effecten van de ingreep op de ecologische waarden op en rondom de betreffende locatie. Tevens wordt inzichtelijk gemaakt of het plan passend is binnen de wet- en regelgeving met betrekking tot natuurwaarden, of in dit kader vergunningen of ontheffingen moeten worden aangevraagd, en of eventueel aanvullend ecologisch onderzoek nodig wordt geacht.

Vanuit planologische gebiedsbescherming, primair gericht op natuurwaarden, bestaan er geen belemmeringen voor de voorgenomen herontwikkeling van het onderzoeksgebied.

Hoewel tijdens de veldinspectie van de locatie geen beschermde soorten zijn aangetroffen kunnen deze hier mogelijk toch voorkomen. Zo kunnen in de opgaande beplanting vogels tot broeden komen. Broedende vogels mogen nimmer worden verstoord. Eventuele rooi- of kapwerkzaamheden dienen daarom buiten het broedseizoen plaats te vinden. Het broedseizoen duurt van ongeveer van 15 maart tot 15 juli, maar kan strikt genomen verschillen per vogelsoort. Om verstoring van broedende vogels als gevolg van bouwwerkzaamheden te voorkomen dienen de werkzaamheden buiten het broedseizoen aan te vangen. Indien de werkzaamheden doorlopen tot in het broedseizoen wordt geadviseerd de werkzaamheden continu door te laten lopen zodat de kans dat vogels op deze locatie tot broeden komen wordt geminimaliseerd.

Vanwege de bijdrage die bomen leveren aan de natuurlijke en ruimtelijke kwaliteit binnen de gebouwde omgeving verdient het aanbeveling om zo mogelijk één of enkele van de bestaande bomen (watercypres, hongaarse eik) binnen de nieuwe terreininrichting te integreren.

Omdat mag worden aangenomen dat er binnen het onderzoeksgebied geen streng beschermde soorten voorkomen of in hun voortbestaan afhankelijk zijn van deze locatie, wordt aanvullend ecologisch onderzoek niet nodig geacht. Aanvraag van een ontheffing van de Flora- en faunawet is diensgevolge niet aan de orde.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In het kader van de voorgenomen herontwikkeling van de 'voormalige Emte-locatie' op de hoek Dorpsstraat/Eendvogelstraat is door R&B Wonen opdracht verleend aan SMA Zeeland B.V. voor het uitvoeren van een verkennend onderzoek naar lokale natuurwaarden in de vorm van een ecologische quickscan. Het onderzoeksgebied betreft de kadastrale percelen AH3807, AH3808, AH4628, AH4629 en AH4340.

1.2 Doel

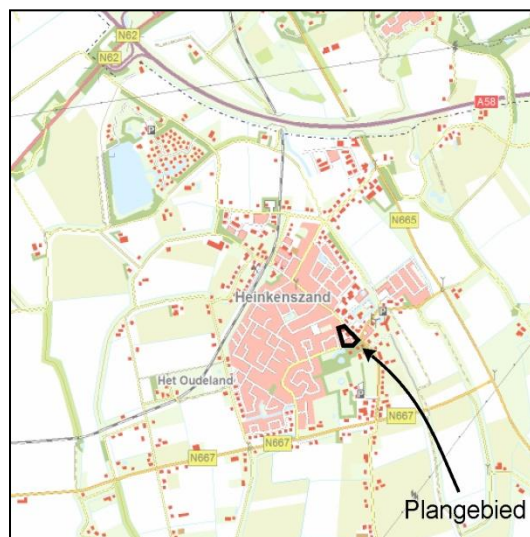
Bij ruimtelijke ingrepen moet worden nagegaan of deze mogelijk nadelige effecten hebben op de aanwezige natuurwaarden. Met behulp van deze ecologische quickscan wordt een eerste inschatting gemaakt van de mogelijke effecten van de ingreep op de ecologische waarden op en rondom de betreffende locatie. Tevens wordt inzichtelijk gemaakt of het plan passend is binnen de wet- en regelgeving met betrekking tot natuurwaarden, of in dit kader vergunningen of ontheffingen moeten worden aangevraagd, en of eventueel aanvullend ecologisch onderzoek nodig wordt geacht.

1.3 Locatie

Het plangebied is gelegen binnen de kern Heinkenszand aan de kruising van de Dorpsstraat met de Eendvogelstraat. Het terrein bestaat hoofdzakelijk uit bebouwing en terreinverharding bestaande uit een voormalige supermarkt met bijbehorende parkeerplaats, en een viertal woningen. In het kader van de herontwikkeling zal deze bebouwing worden gesloopt.

Ten zuiden van het plangebied (aan de overzijde van de Eendvogelstraat) ligt het landgoed Landlust. Het gedeelte van het landgoed dat grenst aan onderhavig plangebied heeft een parkachtige inrichting met waterpartij.

Aan de oostzijde grenst het plangebied direct aan de Dorpsstraat. Aan de noord- en westzijde wordt het plangebied begrensd door tuinen en garageboxen.

Afbakening onderzoekslocatie

Op de parkeerplaats bij de voormalige supermarkt staan een aantal bomen. Deze parkeerplaats wordt deels begrensd door bebouwing en een aantal hagen.

Ligging plangebied binnen kern Heinkenszand

1.4 Foto's van de locatie

Parkeerplaats vml. supermarkt met doorkijk naar landgoed Landlust

Voorgevel voormalige supermarkt

Noordgevel vml. supermarkt

Garageboxen achter panden Dorpsstraat 84-84a

Pand Dorpsstraat 92 gezien vanaf parkeerplaats vml. supermarkt

Zuidgevel vml. supermarkt parallel aan Eendvogelstraat

1.5 Werkwijze

De ecologische quickscan bestaat uit een bureauonderzoek in combinatie met een veldinspectie.

Bij de bureaustudie wordt op basis van diverse bronnen geïnventariseerd welke natuurwaarden in de omgeving van de betreffende locatie mogen worden verwacht of zijn waargenomen. Tevens wordt bekeken welke wet- en regelgeving met betrekking tot natuurwaarden voor het onderzoeksgebied van toepassing is.

Bij de veldinspectie wordt op en rondom de locatie geïnventariseerd welke natuurwaarden aanwezig zijn. Daarbij wordt in het bijzonder gekeken of de op basis van de bureaustudie te verwachten soorten kunnen worden aangetroffen, en of de locatie hiertoe een geschikt habitat biedt.

Deze rapportage besluit met een advies over de wijze waarop (op een ecologisch verantwoorde wijze) uitvoering kan worden gegeven aan het bouwplan.

2 Bureauonderzoek - wettelijk kader

2.1 Gebiedsbescherming

Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen. Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die alleen gericht is op gebiedsbescherming (de bescherming van soorten is geregeld in de Flora- en faunawet). De Natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 gewijzigd. Sindsdien zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt.

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden)
- Beschermde Natuurmonumenten en
- Wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een *vergunningplicht*.

Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden)

Natura 2000 is een netwerk van Europese natuurgebieden. Het vormt de basis van het Europese natuurbeleid. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn.

De betreffende onderzoekslocatie is niet aangemerkt als (toekomstig) Natura 2000-gebied (bron website Natura 2000 op <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>).

Beschermde natuurmonumenten

Natuurmonumenten is een onafhankelijke vereniging die natuur, landschap en cultuurhistorie veiligstelt door gebieden aan te kopen, te beheren en te beschermen. Natuurmonumenten zet zich in voor een leefbaar Nederland met voldoende ruimte voor het voortbestaan van de natuur in al haar verschijningsvormen. Natuur, het landschap en de daarmee samenhangende cultuurgeschiedenis zijn onmisbaar voor het welzijn van de mens.

De onderzoekslocatie behoort niet tot een beschermd natuurmonument (bron: website van Natuurmonumenten op www.natuurmonumenten.nl)

Wetlands

Onder wetlands worden waterrijke gebieden verstaan, bijvoorbeeld moerassen of veengebieden. Deze natuurgebieden hebben belangrijke functies, onder andere voor trekvogels, vissen en andere waterdieren. Wetlands en de planten- en diersoorten die erin leven, worden beschermd door het Ramsar Verdrag uit

1971. De betreffende onderzoekslocatie wordt niet beschouwd als zijnde een wetland (bron: website provincie Zeeland op <http://zldags.zeeland.nl/geo/>)

Op basis van de Natuurbeschermingswet bestaat er voor de voorgenomen ontwikkeling op de betreffende locatie geen belemmering. Zodoende is deze ontwikkeling in het kader van de Natuurbeschermingswet niet vergunningplichtig. Behalve op basis van de Natuurbeschermingswet kan gebiedsbescherming ook van toepassing zijn op basis van overige planologische wet- en regelgeving:

Ecologische Hoofdstructuur

Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) heeft in 1990 de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) geïntroduceerd. De EHS bestaat uit een netwerk van natuurgebieden. Het doel van de EHS is de instandhouding en ontwikkeling van deze natuurgebieden, om daarmee een groot aantal soorten en ecosystemen te laten voortbestaan.

De betreffende onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de Ecologische Hoofdstructuur (bron: website ministerie LNV op www.minlnv.nl)

Nationale Parken

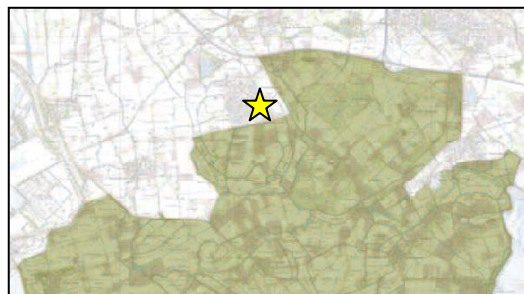
Nationale Parken zijn de meest waardevolle natuurgebieden van Nederland. Daarom worden ze ook wel de parels van de EHS genoemd. In Nationale Parken is goed zichtbaar hoe de natuur en de mens kunnen samengaan. Mensen kunnen er volop wandelen, fietsen en kanoën, terwijl er ook bijzondere en kwetsbare dier- en plantensoorten leven.

De betreffende onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een nationaal park (bron: website Samenwerkingsverband Nationale Parken op www.nationaalpark.eu)

EHS in groen weergegeven, plangebied in het geel

Nationale Landschappen

Nederland kent twintig Nationale Landschappen. Deze gebieden hebben een unieke combinatie van cultuurhistorische en natuurlijke elementen. Daarmee vertellen ze het verhaal van het Nederlandse landschap. De betreffende onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een van de nationale landschappen. (bron: website ministerie LNV op www.lnv.nl en website nationale landschappen op www.nationalelandschappen.nl)

Kaart Nationaal Landschap Zuid-Beveland, gele ster is onderzoekslocatie

Provinciale Ruimtelijke Verordening

Onderhavig plangebied is zelf niet aangemerkt als gebied dat bescherming geniet op basis van de natuurbeschermingswet of andere wet- of regelgeving. Direct ten zuiden van het plangebied ligt echter landgoed Landlust welke wel is aangemerkt als natuurgebied. Op basis van Artikel 2.12 'Afwegingszone natuurgebieden' uit de Provinciale Ruimtelijke Verordening geldt voor locaties in de directe nabijheid van natuurgebieden waar sprake is van een bestemmingwijziging het volgende:

In de toelichting bij een bestemmingsplan waarin bestemmingen worden aangewezen dan wel regels worden gegeven voor gronden die zijn gelegen binnen 100 meter rond natuurgebieden, niet zijnde binnendijken, zoals aangeduid op kaart 7 behorende bij deze verordening, met inbegrip van de ingevolge artikel 2.9, vierde lid vastgestelde kaarten, wordt inzicht gegeven in de afweging van de bescherming van de natuurbelangen. Tenminste wordt aandacht besteed aan:

- a. het belang van het behoud van openheid van het gebied en
- b. de verstoringsgevoeligheid van het natuurgebied.

Onderhavig plangebied is gelegen binnen de afwegingszone van 100 meter rondom het natuurgebied Landgoed Landlust. Dientengevolge moet binnen de toelichting bij het bestemmingsplan ten behoeve van onderhavige ontwikkeling aandacht besteed te worden aan het belang van openheid van het gebied en de verstoringgevoeligheid van het natuurgebied.

Het afwegingsaspect 'behoud van openheid' is voor onderhavig plangebied niet aan de orde. In de huidige situatie is van openheid immers geen/beperkt sprake omdat de locatie binnen de bebouwde kom van Heinkenszand is gelegen en vrijwel geheel is bebouwd danwel voorzien van terreinverharding. Landgoed Landlust bestaat bovendien uit voornamelijk opgaande begroeiing waardoor het aspect 'openheid' voor dit type natuur niet zozeer relevant is.

Ligging Landgoed Landlust t.o.v. plangebied (indicatief weergegeven met zwarte contour)

De verstoringsgevoeligheid van een natuurgebied is afhankelijk van het type natuur dat binnen een gebied voorkomt en de nieuwe functies die binnen de afwegingszone worden voorzien.

Landlust ligt op een deel van de zandrug waarop ook de dorpskern van Heinkenszand ligt. Het oostelijk gedeelte heeft een parkachtig karakter met gazons, een ronde waterpartij, struiken en loofbos. In het oostelijk deel van het landgoed zijn veel uitheemse boom- en struiksoorten aangeplant. Het westelijke deel

bestaat uit een meer natuurlijk bostype met veel eik, beuk, esdoorn en iep. Op Landlust zijn veel stinzenplanten te vinden, zoals lenteklokje, daslook, gevlekte aronskelk en voorjaarszonnebloem. Het gebied is rijk aan bosvogels, zoals grote bonte specht, ransuil, boomkruiper en zwartkop (bron: <http://www.natuurkaart.nl/kvn.landschappen/natuurkaart.nl/i000866.html>)

Landgoed Landlust

Onderhavig plangebied grenst aan het oostelijk deel van het landgoed. De kans op eventuele verstoring vanuit nieuwe functies op aanwezige natuurwaarden moet dan ook met name voor dit deel van het landgoed bekeken worden.

De nieuwe functies binnen het plangebied bestaan uit een woonbestemming met bijbehorende groen- en parkeervoorzieningen. Deze bestemmingen komen in de plaats voor overwegend bedrijvigheid (supermarkt, bakkerij) met bijbehorende parkeervoorzieningen. Verwacht mag worden dat als gevolg van de bestemmingswijziging de eventuele hinder richting het landgoed zal afnemen. Omdat het oostelijk deel van het landgoed bovendien is ingericht als parklandschap met veel uitheemse soorten wordt niet verwacht dat de voorgenomen ontwikkeling zal leiden tot aantasting van natuurwaarden.

2.2 Soortenbescherming

Het beschermen, ontwikkelen en beheren van natuurgebieden is niet altijd genoeg om de verscheidenheid aan planten- en diersoorten in stand te houden. Bovendien komen veel soorten ook buiten natuurgebieden voor. Daarom is er soortenbescherming. Soortenbescherming is in Nederland geregeld middels de Flora- en Faunawet.

Flora- en Faunawet

De Flora- en faunawet is op 1 april 2002 in werking getreden. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten. In de Flora- en faunawet zijn EU-richtlijnen voor de bescherming van soorten opgenomen (Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn) en het internationale CITES-verdrag voor de handel in bedreigde diersoorten.

Beschermde soorten

Onder de Flora- en faunawet zijn als beschermde soort aangewezen:

- een aantal inheemse plantensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende zoogdiersoorten (behalve de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis);
- alle van nature op het grondgebied van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende amfibieën- en reptielensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende vissoorten (met uitzondering van soorten in Visserijwet 1963);
- een aantal overige inheemse diersoorten;
- een aantal uitheemse dier- en plantensoorten.

De wet regelt onder meer beheer, schadebestrijding, jacht, handel, bezit en andere menselijke activiteiten die een schadelijk effect kunnen hebben op beschermde soorten.

Doelstelling wet

De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is 'Nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken. Daarnaast stelt de wet dat ook dieren die geen direct nut opleveren voor de mens van onvervangbare waarde zijn (erkenning van de intrinsieke waarde).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat menselijk handelen geen nadelige gevolgen voor flora en fauna mag hebben. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet. In het geval van beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ont-heffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht voor dieren betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, met zo min mogelijk lijden gepaard gaat.

Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet bevat een aantal verbodsbepalingen om ervoor te zorgen dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Deze verbodsbepalingen houden onder andere in dat (beschermde) planten niet geplukt mogen worden. Dieren (beschermde of niet) mogen niet gedood, verwond of gevangen worden. Ook de plaatsen waar dieren verblijven zijn beschermd. Het uitzetten van dieren of planten in de vrije natuur is niet toegestaan, net zomin als het kopen of verkopen van (beschermde) planten of dieren, of producten die van (beschermde) planten of dieren zijn gemaakt.

Ruimtelijke ingrepen

Als bij ruimtelijke ingrepen een schadelijk effect optreedt voor beschermde soorten is een ontheffing of vrijstelling nodig van artikel 75 van de Flora- en faunawet. De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) kan deze ontheffing verlenen.

Bij het verlenen van een ontheffing geldt voor bepaalde soorten een uitgebreide toets en voor andere soorten een lichte toets.

Uitgebreide toets

De uitgebreide toets geldt voor soorten die in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn staan, voor beschermde vogelsoorten en voor soorten die staan vermeld in Bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dieren en plantensoorten (tabel 3 van het overzicht van soorten).

Lichte toets

De lichte toets geldt voor de beschermde soorten die staan vermeld in Bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dieren en plantensoorten (tabel 1 en 2 van het overzicht van soorten). Bij de lichte toets wordt nagegaan of de activiteit niet leidt tot aantasting van de instandhouding van de soort.

Vrijstelling

Sommige activiteiten kunnen zonder ontheffing worden uitgevoerd. Dit mag zelfs als er schadelijke effecten optreden voor beschermde dieren en plantensoorten. Voor de volgende activiteiten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet:

regulier beheer en onderhoud (bijvoorbeeld beheer van infrastructuur, natuurbeheer, landbouw, bosbouw);
regulier gebruik (bijvoorbeeld defensie, recreatie);
ruimtelijke ontwikkeling en inrichting (bijvoorbeeld woningbouw, aanleg van infrastructuur, natuurontwikkeling).

Deze vrijstelling geldt zonder verdere voorwaarden voor activiteiten die een bedreiging zijn voor de soorten uit tabel 1 uit Bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dieren en plantensoorten.

Activiteiten die schade kunnen berokkenen aan beschermde soorten uit tabel 2 en 3 uit deze bijlage, moeten worden uitgevoerd op basis van een gedragscode. In zo'n gedragscode staat hoe door zorgvuldig handelen, schade aan planten- en diersoorten zo veel mogelijk kan worden voorkomen. De minister van LNV moet de gedragscode hebben goedgekeurd.

De voorgenomen herontwikkeling van de 'voormalige Emté locatie' valt onder de vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Middels een veldinspectie kan worden bepaald of er soorten voorkomen of gebruik maken van het plangebied welke behoren tot de soorten zoals genoemd in tabel 1, 2 en 3 bij het Besluit vrijstelling.

3 Bureauonderzoek - waarnemingen

Aan de hand van het Natuurloket en via de website www.waarneming.nl is bekeken of er in de directe omgeving van de onderzoekslocatie gegevens bekend zijn over waarnemingen van bepaalde soorten flora en fauna.

3.1 Natuurloket

Het Natuurloket is een gezamenlijk initiatief van de Gegevensautoriteit Natuur (GaN) en de Stichting VeldOnderzoek Flora en Fauna (VOFF). Doelstelling van de samenwerking is het garanderen van een duurzame gegevensvoorziening voor gebruikers van natuurinformatie. De GaN is verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van natuurgegevens en de ontwikkeling van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De VOFF is de koepelorganisatie van 10 gegevensverzamelende organisaties. Zij zorgen via ruim 18.000 vrijwilligers voor het inzamelen van natuurgegevens en dragen bij aan de ontwikkeling van instrumenten waarmee gebruikers en waarnemers gebruik kunnen maken van de NDFF.

Via de website van het Natuurloket (www.natuurloket.nl) zijn gegevens opgevraagd voor het kilometerhok waarbinnen het betreffende onderzoeksgebied is gelegen.

Aanduiding kilometerhok 45-388 Natuurloket, de ligging van het plangebied is aangeduid met een gele ster

45-388	vaatplanten	mossen	korstmossen	paddenstoelen	zoogdieren	vogels	amfibieën	reptielen
Rode-Lijstsoorten	1	1				10		
Ffwet soorten tabel 1	1				4			
Ffwet soorten tabel 2+3	1							
Ffwet vogels						47		
HrI soorten bijlage II								
HrI soorten bijlage IV								
aantal soorten	53	44			8	47		
volledigheid onderzoek	goed	goed	niet	niet	slecht	slecht/goed	niet	niet
onderzoekperiode	1990-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010
45-388	vissen	dagvlinders	macronachtvlinders	micronachtvlinders	libellen	sprinkhanen en krekels	overige ongewervelden	zeeorganismen
Rode-Lijstsoorten								
Ffwet soorten tabel 1								
Ffwet soorten tabel 2+3								
Ffwet vogels								
HrI soorten bijlage II								
HrI soorten bijlage IV								
aantal soorten		16	42		5		4	
volledigheid onderzoek	niet	goed	matig	niet	slecht	niet	onbepaald	niet
onderzoekperiode	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010

Tabel met waargenomen soorten binnen kilometerhok 45-388

Volgens de gegevens van het Natuurloket zijn binnen het kilometerhok waarbinnen het onderzoeksgebied is gelegen diverse waarnemingen gedaan. In het kader van soortenbescherming zijn de volgende waarnemingen relevant:

- 1 x vaatplanten, 1 x mossen en 10 x vogels in de categorie Rode-Lijstsoorten. Rode lijsten zijn lijsten waarop per land de in hun voortbestaan bedreigde dier- en plantensoorten staan. Op de rode lijsten staan, naast de bedreigde soorten, beschermingsmaatregelen om deze soorten weer in aantal te laten toenemen. Doordat overheden en terreinbeherende organisaties bij hun beleid en beheer rekening houden met de rode lijsten, wordt gehoopt dat van de nu bedreigde organismen er over tien jaar een aantal niet meer bedreigd zal zijn en dus van de Rode lijst afgevoerd kan worden. De bedreigde dier- en plantensoorten op de rode lijsten zijn niet wettelijk beschermd, tenzij op basis van de Nederlandse Flora- en faunawet.
- 1 x vaatplant en 4 x zoogdieren in de categorie Ffwet soorten tabel 1 → de waargenomen soorten worden beschouwd als algemene soort waarvoor op basis van de Flora- en Faunawet een vrijstelling bestaat bij ruimtelijke ontwikkelingen.
- 1 x vaatplant in de categorie Ffwet soorten tabel 2+3 → De waargenomen plant behoort tot een soort welke is opgenomen in tabel 2 of 3 uit bijlage 1 bij het Besluit vrijstelling. Activiteiten die schade kunnen berokkenen aan beschermde soorten uit tabel 2 en 3 uit deze bijlage, moeten worden uitgevoerd op basis van een gedragscode. In het plangebied is voornamelijk verharding aanwezig waardoor vaatplanten zich hier moeilijk kunnen vestigen. Vermoedelijk is de plant

waargenomen ter plaatse van het naastgelegen landgoed of elders buiten de bebouwd kom van Heinkenszand.

- 47 x vogels in de categorie Ffwet vogels → alle van nature op het grondgebied van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten zijn beschermd. Broedende vogels mogen dan ook nimmer worden gehinderd. Verstoring van broedende vogels kan worden voorkomen door eventuele kap- of rooiwerkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

3.2 Waarneming.nl

Waarneming.nl is een zelfstandige werkgroep van vrijwilligers binnen de Stichting Natuurinformatie. Waarneming.nl stelt zich als doel om geïnteresseerden inzicht te verschaffen in de natuurrijkdom van Nederland. Hiertoe biedt zij vrijwilligers de mogelijkheid om gegevens omtrent waarnemingen van natuurwaarden in een centrale database in te voeren, welke middels de website door iedereen vrij kunnen worden geraadpleegd.

Via deze website (www.waarneming.nl) is bekeken of er in de directe nabijheid- of ter plaatse van de onderzoekslocatie waarnemingen zijn gedaan. Melding wordt gemaakt van een aantal waarnemingen binnen het waarnemingsgebied Heinkenszand - centrum

Onderzoeksgebied waarneming.nl: Heinkenszand - centrum. In geel weergegeven de ligging van onderhoudig plangebied.

Onderstaand is aangegeven welke waarnemingen zijn gedaan in de categorieën vrij algemeen tot zeer zeldzaam. Hierbij geldt de volgende indeling in categorieën:

Zwart	-	vrij algemeen
Groen	-	zeldzaam
Blauw	-	zeer zeldzaam

Datum	Aantal	Gedrag	Soort
22-8-2010	100	ter plaatse	Waterteunisbloem - <i>Ludwigia grandiflora</i>
27-9-2009	1	roepend	Groene Specht - <i>Picus viridis</i>
27-9-2009	1	roepend	Bladkoning - <i>Phylloscopus inornatus</i>
27-9-2009	26	ter plaatse	Kleine majer - <i>Amaranthus blitum</i>
27-9-2009	26	ter plaatse	Vijfdelig kaasjeskruid - <i>Malva alcea</i>
27-9-2009	6	ter plaatse	Akkerereprijs - <i>Veronica agrestis</i>
27-9-2009	3	ter plaatse	Geelwangschildpad - <i>Trachemys scripta troostii</i>
17-5-2008	2	ter plaatse	Zwartkopmeeuw - <i>Ichthyophaga melanocephalus</i>

Binnen dit waarnemingsgebied zijn diverse vrij algemene soorten waargenomen en wordt viermaal melding gemaakt van een zeldzame soort.

Alle van nature op het grondgebied van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten, ongeachte de mate van zeldzaamheid, zijn op basis van de Flora- en faunawet beschermd.

Akkerereprijs uit de categorie 'vrij algemeen' is een soort welke niet voorkomt in de tabellen 1, 2 en 3 bij de Flora- en faunawet en deze soort kent op grond van deze wet dan ook geen specifieke bescherming.

De geelwangschidpad uit de categorie 'vrij algemeen' is geen inheemse soort en kent zodoende geen bescherming op basis van de Flora- en faunawet.

In de categorie 'zeldzaam' zijn waargenomen de vaatplanten Waterteunisbloem, Kleine majer en Vijfdelig kaasjeskruid. Deze soorten staan niet op een Rode Lijst en gelden op basis van de Flora- en Faunawet niet als beschermde soort.

4 Veldinspectie

Een veldinspectie van de locatie is uitgevoerd op 3 januari 2011. Omdat het merendeel van het onderzochte terrein bestaat uit bebouwing en terreinverharding is er sprake van relatief weinig begroeiing. Door het stenige karakter van het terrein vormt de locatie voor de meeste soorten dan ook geen geschikt habitat. Daar waar wel sprake is van geschikte structuren en ter plaatse van onverharde terreindelen is de locatie onderzocht op het voorkomen van de volgende soortgroepen:

- flora
- amfibieën en vissen
- broedvogels
- zoogdieren

4.1 Flora

De locatie is onderzocht op het voorkomen van beschermde plantensoorten. Omdat de veldinspectie is uitgevoerd gedurende het winterseizoen, en de bovengrondse delen van veel planten dan zijn afgestorven, is het lastig om het al dan niet voorkomen van beschermde soorten met zekerheid vast te stellen. Daarom is bij de veldinspectie tevens bekeken of er binnen het plangebied mogelijk geschikt habitat voorkomt voor beschermde soorten.

Tijdens de veldinspectie is in het bijzonder is hierbij gelet op het eventueel voorkomen van de zeldzame soorten Waterteunisbloem, Kleine majer en Vijfdelig kaasjeskruid:

Waterteunisbloem: Het habitat voor deze soort bestaat uit langzaamstromend en stilstaand water in sloten, meren, beken, kanalen en moerassen. Omdat dit type habitat niet voorkomt binnen het plangebied (geen open water) mag worden aangenomen dat deze soort hier niet voorkomt;

Kleine majer: deze soort geldt binnen Nederland als vrij zeldzaam in het westen en zeldzaam langs de grote rivieren. Elders in Nederland is de soort zeer zeldzaam. De Kleine majer komt van nature voor op open, droge, matig voedselrijke grond in tuinen, kwekerijen en perken, op akkers, zandige rivieroeveren en tussen bestrating. Theoretisch gezien vormt onderhavige onderzoekslocatie een min of meer geschikt habitat voor de Kleine majer (tussen bestrating). Tijdens de veldinspectie zijn echter geen exemplaren (of afgestorven plantendelen) van deze soort waargenomen. Omdat de soort ook geen bescherming kent op basis van de Flora en faunawet en niet voorkomt op de rode lijst voor planten mag worden aangenomen dat als gevolg van de voorgenomen herontwikkeling van de locatie geen nadelige effecten zullen optreden voor de instandhouding van deze soort.

Vijfdelig kaasjeskruid: dit is een kruidachtige, vaste plant, die in Nederland en België vrij zeldzaam is. In de provincie Zeeland treft men de plant soms aan in de bermen langs akkers, op zuidhellingen van dijken en in heggen. De plant heeft een zonnige, matig droge tot vochtige, stikstofrijke grond nodig. Binnen onder-

havig onderzoeksgebied is een dergelijk habitat niet expliciet aanwezig. Tijdens de veldinspectie zijn geen exemplaren van deze soort waargenomen. Omdat de soort ook geen bescherming kent op basis van de Flora en faunawet en niet voorkomt op de rode lijst voor planten mag worden aangenomen dat als gevolg van de voorgenomen herontwikkeling van de locatie geen nadelige effecten zullen optreden voor de instandhouding van deze soort.

De zeldzame plantensoorten uit het waarnemingsgebied Heinkenszand-centrum (waarneming.nl) zijn niet binnen onderhavige onderzoekslocatie aangetroffen.

Op de onderzoekslocatie zijn wel andere soorten aangetroffen, waaronder de volgende hoger opgaande beplanting:

- Watercypres (*Metasequoia glyptostroboides*): 6 exemplaren van deze boomsoort staan op de parkeerplaats bij de voormalige supermarkt. De bomen zijn circa 10 meter hoog en staan direct in de terreinverharding. Deze bladverliezende conifeer kan ruim 20 meter hoog worden. Een watercypres groeit van nature in een fraaie kegelvorm. Het is een snelle groeier en ziekten komen er vrijwel niet in voor. Zelfs in de winter is de slanke kegelvorm aantrekkelijk om te zien en niet in het minst de diep oranje- of rode kleur, die de twijgen omstrekt die tijd hebben. De watercypres geldt niet als beschermde soort en kent zodoende geen bescherming op basis van de Flora- en faunawet. Vanwege de fraaie verschijningsvorm valt echter te overwegen om één of enkele van deze bomen (ter plaatse van toekomstige onverharde terreindelen) binnen het nieuwe plan te integreren.
- Hongaarse eik (*Quercus frainetto*): in de groenstrook parallel aan de Eendvogelstraat staan een viertal Hongaarse eiken van circa 10 meter hoog. Hoewel de Hongaarse eik niet geldt als beschermde soort op basis van de Flora- en faunawet verdient het aanbeveling om één of enkele van deze bomen in het nieuwe plan voor de buitenruimte te integreren. Eiken vormen namelijk een zeer geschikt habitat voor vele soorten (micro)organismen en leveren op deze wijze een waardevolle bijdrage aan de biodiversiteit binnen de bebouwde kom.
- Beukenhaag (*Fagus sylvatica*): op de perceelsgrens aan de Eendvogelstraat staat een haag van beuk (*Fagus sylvatica*). In het kader van de herontwikkeling van onderhavige locatie zal deze haag worden verwijderd. De beuk geldt niet als beschermde soort op basis van de Flora- en faunawet.

Watercypres (*Metasequoia glyptostroboides*)

Hongaarse eik (*Quercus frainetto*)

- Leilinde (Tilia ...): op de perceelsgrens aan de Dorpsstraat staan een aantal leilinden. Welke soort linde het hier betreft is vanwege het ontbreken van blad moeilijk te zeggen. In het kader van de herontwikkeling van onderhavig locatie zullen de leilinden gerooid worden. Het geslacht Tilia geldt niet als beschermde soort op basis van de Flora- en faunawet.
- Dwergmispel (Cotoneaster): eveneens op de perceelsgrens met de Dorpsstraat (aan de voet van de leilinden) staat een geschoren blokhaag van dwergmispel. Deze blokhaag zal in het kader van de herontwikkeling eveneens worden verwijderd. Dwergmispel is geen beschermde soort.

Vornoemde soorten maken deel uit van de terreininrichting van de voormalige supermarkt. Buiten deze (aangeplante) beplanting zijn onder andere de volgende (spontaan gegroeide) soorten waargenomen:

- Klimop (Hedera)
- Speerdistel (Cirsium vulgare)
- Zwarte els (Alnus glutinosa)
- Schijnaardbei (Potentilla indica)
- Braam (Rubus)
- Laurierkers (Prunus laurocerasus)

Speerdistel (Cirsium vulgare)

Geen van deze soorten is beschermd op basis van de Flora- en faunawet of komt voor op de rode lijst voor planten.

4.2 Amfibieën en vissen

Binnen de onderzoekslocatie is geen oppervlaktewater aanwezig. Zodoende wordt het belang van deze locatie voor het voortbestaan van amfibieën en vissen als niet relevant beschouwd. Het is echter mogelijk dat in de groenstrook naast het plangebied aan de zijde van de Eendvogelstraat algemene amfibieën (in landfase) zoals bruine kikker, kleine watersalamander of gewone pad voorkomen. Hoewel deze soorten beschermd zijn geldt hiervoor bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de Flora- en faunawet.

Het voorkomen van de strikt beschermde rugstreeppad wordt hier niet verwacht vanwege het ontbreken van hiertoe geschikt habitat (lage dynamiek, geen poelen/plassen, ontbreken van schutplaatsen).

4.3 Broedvogels

Met uitzondering van 2 kauwen (*Corvus monedula*) zijn binnen het onderzoeksgebied geen vogels waargenomen. Evenmin zijn (resten van) nesten aangetroffen. Desondanks kunnen gedurende het broedseizoen toch vogels tot broeden komen in de opgaande beplanting (bomen / hagen). Broedende vogels mogen nimmer worden verstoord. Eventuele rooi- of kapwerkzaamheden dienen daarom buiten het broedseizoen plaats te vinden.

Vanwege het ontbreken van geschikte structuren op de locatie (bijvoorbeeld toegankelijke leegstaande bebouwing) wordt de kans op het voorkomen van nestplaatsen van kritieke soorten als uilen en andere roofvogels laag ingeschat. Tijdens de veldinspectie zijn hier dan ook geen sporen van aangetroffen (prooi-resten, braakballen, krijtstrepen). Aangenomen mag worden dat er geen vogelsoorten afhankelijk zijn van onderhavige locatie voor een gunstige staat van instandhouding van de soort.

4.4 Zoogdieren

Tijdens de veldinspectie zijn binnen het onderzoeksgebied geen (sporen van) in het wild voorkomende zoogdieren aangetroffen. Een klein gedeelte van onderhavig onderzoeksgebied is onverhard (gedeelte achter voormalige bakkerij aan Dorpsstraat 86). Gezien de aanwezigheid van een klein stalletje en relatief kort begraasd gras is dit terreintje vermoedelijk in gebruik geweest als weidegrond. Tijdens de veldinspectie

waren op het terreintje geen dieren aanwezig. Gezien de overvloedige aanwezigheid van hondenuitwerpselen mag worden verwacht dat het terreintje momenteel dienst doet als hondenuitlaatterrein voor de achterliggende woning(en).

Ongeveer een meter voor het stalletje is wel een (verspoelde) muizen-gang aangetroffen, vermoedelijk van een veld- of aardmuis. Deze muizensoorten gelden op basis van de Flora- en faunawet als algemene soorten (tabel 1) waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling voor aanvraag van ontheffing geldt. Uitgesloten kan worden dat het hier een hol van een wél beschermde muizensoort betreft omdat de locatie hiertoe geen geschikt habitat biedt.

Onverhard terreingedeelte achter voormalige bakkerij met stalletje

Restant van muizengang, verspoeld door regen/sneeuw

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende inheemse vleermuissoorten zijn aangemerkt als beschermde diersoorten. Het is niet toegestaan om de directe leefomgeving van beschermde soorten, waaronder nesten en hollen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren. In het geval van vleermuizen gaat het hier niet alleen om verblijfplaatsen, maar ook vliegroutes en jachtgebieden.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre vleermuizen gebruik maken van onderhavig plangebied is een inschattend vooronderzoek uitgevoerd. Hierbij is gebruik gemaakt van de 'checklist inschatting vooronderzoek' van de Vleermuiswerkgroep Nederland (VLEN) in combinatie met een veldverkenning.

Allereerst is nagegaan welke soorten redelijkerwijs binnen het plangebied en omgeving zijn te verwachten.

Hiertoe zijn de verspreidingskaarten uit de publicatie 'Soorten van de Habitatrichtlijn' geraadpleegd (*Euro-pese Natuur in Nederland – Soorten van de Habitatrichtlijn – Tweede sterk herziene en uitgebreide druk, ISBN: 9789050112789, KNNV Uitgeverij, Zeist 2008*).

Op basis van de verspreidingskaarten kunnen de volgende vleermuissoorten eventueel in de omgeving van Heinkenszand worden aangetroffen:

- Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)
- Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*)
- Gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*)
- Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*)

Vervolgens is bekeken is welke functies voor deze vleermuissoorten mogelijk binnen het plangebied voorkomen (checklist VLEN):

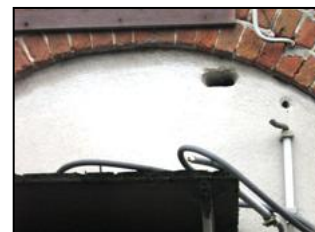
- Dikke bomen (doorsnede globaal > 3 dm op borsthoogte): binnen het plangebied zijn enkele bomen aanwezig met een doorsnede van bijna 3 dm op borsthoogte. Het betreft de moeraseden in de groenstrook langs de eendvogelstraat. Gekeken is naar eventuele aanwezigheid van holtes, spleten of scheuren in deze bomen welke mogelijk zouden kunnen dienen als nest- of verblijfplaats voor vleermuizen. Deze zijn niet aangetroffen. Gezien de relatief kleine stamdiameter en de aanwezigheid van bomen met een aanzienlijk grotere diameter ter plaatse van het naastgelegen landgoed wordt het belang van onderhavige locatie voor boombewonende soorten laag ingeschat.
- Opgaande gewassen: in de huidige situatie is het plangebied vrijwel volledig verhard (met uitzondering van het weiland achter de voormalige bakkerij). Het terrein vormt zodoende geen geschikt foerageergebied voor vleermuizen.
- Open water: binnen het plangebied is geen open water aanwezig. De locatie heeft zodoende geen essentiële functie ten behoeve van drinkwater voor vleermuizen.
- Open gebied: niet van toepassing in verband met ligging binnen de bebouwde kom van Heinkenszand (het aangrenzende landgoed bestaat vrijwel geheel uit bos).

Tijdens de veldinspectie is een inschatting gemaakt in hoeverre deze bebouwing mogelijk een functie vervult voor vleermuizen:

- Mogelijk winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaats voor vleermuizen?: bekeken is of de gebouwen toegankelijk zijn voor vleermuizen. In de gevels en onder de dakranden van het merendeel van de gebouwen zijn geen invliegopeningen aanwezig. Uitzondering hierop vormt het gebouw aan de Dorpsstraat 84a. In de achter- en zijgevel zijn hier enkele openingen aanwezig. Omdat de buitenwanden bestaan uit enkelsteense muren zijn eventuele verblijfplaatsen in de spouwmuur niet aan de orde. Eventueel zou de zolder van dit pand wel als verblijfplaats voor vleermuizen kunnen gelden. Vanwege de relatief korte leegstand van dit pand en de naar ver-

wachting optredende tocht via drie grote gaten in de zijgevel wordt dit echter niet verwacht. De overige bebouwing op het terrein is vanwege het ontbreken van invliegopeningen naar verwachting niet geschikt voor vleermuisverblijfplaatsen.

- Sporen?: aan de buitengevels van de gebouwen is eveneens gezocht naar sporen welke duiden op de aanwezigheid van vleermuizen. Hiertoe is gecontroleerd op eventuele poepsporen, keutels en vraatsporen. Tijdens de inspectie zijn geen sporen aangetroffen. Naar verwachting vervult de bestaande bebouwing dan ook geen functie voor vleermuizen.
- Grotten, groeves, kelders en andere objecten: op het terrein direct gelegen achter de panden aan de Dorpsstraat 84 en 84a is in de huidige situatie een bouwwerk met daarin drie garageboxen aanwezig. Bekeken is of dit bouwwerk mogelijk een functie vervult ten behoeve van vleermuizen. De wanden van de bestaan uit enkelsteense muren. Er zijn zodoende geen spouwmuren aanwezig welke een verblijfplaats zouden kunnen bieden aan vleermuizen. Het dak bestaat uit golfplaat zonder verdere aftimmering. Vanwege het ontbreken van aftimmering direct onder het golfplaten dak en het ontbreken van spouwmuren worden in dit bouwwerk evenmin verblijfplaatsen van vleermuizen verwacht. Vleermuizen zijn namelijk gevoelig voor tocht en zoeken daarom meestal tochtvrije ruimten uit als verblijfsplaats. Het bouwwerk is tevens onderzocht op sporen die duiden op de aanwezigheid van vleermuizen. Dergelijke sporen zijn niet aangetroffen.

Invliegopening aan achtergevel pand Dorpsstraat 84a

Eén van de drie (tocht-) openingen in de zijgevel Dorpsstraat 84a

Op basis van verspreidingsgegevens mag in de omgeving van Heinkenszand het voorkomen van diverse vleermuissoorten worden verwacht. Vanwege het ontbreken van daartoe geschikte structuren vormt het plangebied echter geen geschikt fourageergebied of onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen. De bestaande bebouwing wordt eveneens als minder geschikt geacht voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Tijdens de veldinspectie zijn evenmin sporen van vleermuizen aangetroffen. Nader onderzoek naar vleermuizen en aanvraag van een ontheffing van de Flora- en Faunawet wordt daarom niet nodig geacht.

Aangenomen wordt dat het plangebied geen functie vervult ten behoeve van vleermuizen. Mochten bij de sloop van de opstallen desalniettemin vleermuizen worden aangetroffen dan dient het werk direct te worden stilgelegd en contact te worden opgenomen met een vleermuisdeskundige. Een lijst met personen die kunnen worden geraadpleegd is te vinden op www.vleermuis.net.

5 Advies

Vanuit planologische gebiedsbescherming, primair gericht op natuurwaarden, bestaan er geen belemmeringen voor de voorgenumen herontwikkeling van het onderzoeksgebied.

Hoewel tijdens de veldinspectie van de locatie geen beschermde soorten zijn aangetroffen kunnen deze hier mogelijkwerijs toch voorkomen. Zo kunnen in de opgaande beplanting vogels tot broeden komen. Broedende vogels mogen nimmer worden verstoord. Eventuele rooi- of kapwerkzaamheden dienen daarom buiten het broedseizoen plaats te vinden. Het broedseizoen duurt van ongeveer van 15 maart tot 15 juli, maar kan strikt genomen verschillen per vogelsoort. Om verstoring van broedende vogels als gevolg van bouwwerkzaamheden te voorkomen dienen de werkzaamheden buiten het broedseizoen aan te vangen. Indien de werkzaamheden doorlopen tot in het broedseizoen wordt geadviseerd de werkzaamheden continu door te laten lopen zodat de kans dat vogels op deze locatie tot broeden komen wordt geminimaliseerd.

Vanwege de bijdrage die bomen leveren aan de natuurlijke en ruimtelijke kwaliteit binnen de gebouwde omgeving verdient het aanbeveling om zo mogelijk één of enkele van de bestaande bomen (watercypres, hongaarse eik) binnen de nieuwe terreininrichting te integreren.

Omdat mag worden aangenomen dat er binnen het onderzoeksgebied geen streng beschermde soorten voorkomen of in hun voortbestaan afhankelijk zijn van deze locatie, wordt aanvullend ecologisch onderzoek niet nodig geacht. Aanvraag van een ontheffing van de Flora- en faunawet is dientengevolge niet aan de orde.